

ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΣ

Συμμετέχοντες μαθητές:

USER

ΣΥΡΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ

NENNE ΧΑΡΟΥΛΑ

ΝΤΑΛΙΑΝΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

ΜΙΧΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ

ΓΟΥΛΑ ΜΑΡΓΙΑΝΝΑ

ΓΟΥΛΑ ΣΑΝΤΡΑ

ΚΑΤΣΙΜΑΣ ΓΙΩΡΓΟΣ

ΚΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΥ ΕΦΗ

ΦΟΥΝΤΑ ΑΣΗΜΙΝΑ

ΛΙΚΕΡΙ ΒΙΟΛΕΤΑ

ΚΟΚΚΟΡΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

ΣΥΡΟΣ ΔΗΜΗΤΗΣ

2014

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

εισαγωγή.....	3
συναισθήματα θύτη-θύματος.....	4
συμπεριφορά θύτη-θύματος.....	8
θύματα –θύτες-οικογένεια.....	15
ενέργειες θεατών σε παρόμοια περιστατικά.....	20
αίτια σχολικού εκφοβισμού.....	25
συμβουλές σε γονείς και εκπαιδευτικούς.....	28
αντιμετώπιση του εκφοβισμού.....	31
μορφές σχολικού εκφοβισμού.....	33
διαφημιστικό φυλλάδιο.....	35
ερωτηματολόγιο και αποτελέσματα.....	36
αφίσες.....	42

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα τελευταία χρόνια παρουσιάζονται όλο και πιο συχνά εκδηλώσεις βίας στην σχολική κοινότητα(γυμνάσιο ,λύκειο, δημοτικό)κάτι που δηλητηριάζει ύπουλα τη λειτουργία της και αναστατώνει πολλές οικογένειες .Το φαινόμενο αυτό της νεανικής παραβατικότητας (e.g bullying)και η " θυματοποίηση " χρησιμοποιείται για να περιγράψει την άσκηση εσκεμμένης, απρόκλητης, συστηματικής και επαναλαμβανόμενης βίας καθώς και επιθετική συμπεριφορά με σκοπό την επιβολή καταδυνάστευσης και πρόκλησης σωματικού και ψυχικού πόνου σε συμμαθητές. Εκφράζεται με διάφορες μορφές και σύμφωνα με αποτέλεσμα ερευνών ,το 15% των μαθητών στην Ευρώπη και το 10% των μαθητών στην Ελλάδα έχουν βιώσει αυτή τη συμπεριφορά. Το φαινόμενο δεν είναι άγνωστο και στην δική μας σχολική κοινότητα και επειδή είναι ένα θέμα που απασχολεί όλους μας αποφασίσαμε η εργασία μας να έχει αυτό το θέμα. Σκοπός μας είναι να ερευνήσουμε το φαινόμενο, τις μορφές του,τα αίτια του καθώς και τους τρόπους αντιμετώπισής του.

ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΘΥΤΗ-ΘΥΜΑΤΟΣ

ΤΑ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΘΥΤΩΝ

Οι μαθητές που εμπλέκονται σε εκφοβιστικές συμπεριφορές είναι παιδιά με

αυταρχική προσωπικότητα, επιθετικά- ακόμα και προς τους ενήλικες-, παρορμητικά

και με σωματική δύναμη - ιδίως τα αγόρια. Έχουν ασυνήθιστα ελάχιστο άγχος και

ανασφάλεια, νιώθουν την ανάγκη να κυριαρχούν και να έχουν τον έλεγχο ενώ

αδυνατούν να ελέγξουν τις ενορμήσεις τους. Ακόμη, χαρακτηρίζονται από

υπερβολική αυτοεκτίμηση και τους διακρίνει από τους άλλους μαθητές η αντεπίθεση

και η βιαιότητα που χρησιμοποιούν ως μέσο διαχείρισης των προβλημάτων τους. Αποζητούν την ανοιχτή και δημόσια διαμάχη με στόχο να επιβεβαιώσουν την

υπεροχή τους και να επιβληθούν στην ομάδα των συνομηλίκων τους.

Η παραπάνω άποψη, ότι δηλαδή οι θύτες είναι άτομα μη αγχώδη και ανασφαλή, επικυρώνεται και από τον Olweus (1994) ο οποίος απορρίπτει την εκδοχή

ότι αυτά τα επιθετικά παιδιά κυριαρχούνται κατά βάθος από ανασφάλεια και άγχος.

Ωστόσο, ο Slee (1994) αντιτίθεται υποστηρίζοντας ότι στο δικό του δείγμα οι θύτες

είχαν μέτρια αυτοεκτίμηση και ενώ φαίνεται να χαίρουν κάποιου κοινωνικού κύρους

στο σχολείο, δεν είναι αγαπητά στους δασκάλους και δηλώνουν ότι δεν είναι

ευχαριστημένα στο σχολικό περιβάλλον. Η διαπίστωση αυτή του Slee μπορεί να

επιβεβαιωθεί και από το γεγονός ότι η δημοτικότητα των μαθητών που εκφοβίζουν βρίσκεται στο μέσο ή κάτω από το μέσο όρο, ενώ στις μεγαλύτερες σχολικές τάξεις μειώνεται περισσότερο.

Τα χαρακτηριστικά των θυτών - bullies συμπληρώνουν και η κακή σχέση που

έχουν με τον εαυτό τους αλλά και τους συνομηλίκους τους με αποτέλεσμα να

αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην επικοινωνία μαζί τους, ενώ φαίνεται ότι συχνά

προέρχονται από οικογένειες όπου οι γονείς «σηκώνουν χέρι» ως τιμωρία και τους

παραμελούν. Τα παιδιά που μεγαλώνουν με αυταρχικές μεθόδους αγωγής, με υψηλό

επίπεδο απαιτήσεων και ελέγχου από τους γονείς και χαμηλό επίπεδο στοργής ή

ανταπόκρισης, έχουν μειωμένη ικανότητα συναναστροφής με τους συνομηλίκους

τους και χαμηλότερη αυτοεκτίμηση. Μερικά από αυτά τα παιδιά υποτάσσονται

παθητικά ενώ άλλα μπορεί να εκδηλώσουν υψηλό βαθμό επιθετικότητας ή να έχουν

αδυναμία ελέγχου της συμπεριφοράς τους.

Όσον αφορά στα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας των θυτών σε σχέση με τη συμπεριφορά τους, αυτοί φαίνεται να ικανοποιούνται με την πρόκληση πόνου

και παραμένουν ψυχροί, χωρίς ενσυναίσθηση ή συμπόνια, αδιαφορώντας για τα

θύματά τους. Ακόμη, οι bullies έχουν ανάγκη να νιώθουν δυνατοί και ισχυροί ενώ

παράλληλα αντλούν ευχαρίστηση και ικανοποίηση με το να κακομεταχειρίζονται

τους άλλους. Παρ' όλα αυτά έχουν μικρή ή καθόλου εμπάθεια για τα θύματά τους και

συχνά δικαιολογούν τις πράξεις τους λέγοντας ότι τα θύματά τους προκάλεσαν- λένε

δηλαδή ένα μικρό ψεματάκι- και φαίνεται να μην έχουν το θάρρος να παραδεχτούν

την παραβατική τους συμπεριφορά ερχόμενοι ενώπιον των ευθυνών τους.

ΤΑ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ

Τα θύματα των εκφοβιστικών εκδηλώσεων χαρακτηρίζονται από περισσότερο άγχος και ανασφάλεια από τους άλλους μαθητές ενώ

συνήθως σκιαγραφούνται ως προσεκτικοί, ήσυχoi και ευαίσθητοι, με εσωστρεφή προσωπικότητα και ελάχιστους ή καθόλου φίλους. Το θύμα ενθαρρύνεται να αισθανθεί ντροπή αμηχανία, συστολή και φόβο. Όλα αυτά τα συναισθήματα μπορεί να οδηγήσουν σε κατάπτωση, χαμηλό αυτοσεβασμό, αιδημοσύνη, απομόνωση, μελλοντική χαμηλή εκπαιδευτική και επαγγελματική απόδοση και θα τολμούσαμε να πούμε ακόμα και απειλή ή απόπειρα αυτοκτονίας. Η μη δυναμικότητα όπως επίσης και η μοναχικότητα που τα διακρίνει, αποτελούν χαρακτηριστικά τους. Το κυριότερο, όμως, χαρακτηριστικό τους είναι η σωματική ή ψυχολογική αδυναμία τους σε σύγκριση με τους συνομηλίκους τους.

Εκτός από την κοινωνική απομόνωση, τα θύματα του εκφοβισμού βιώνουν

ανασφάλεια στο σχολείο, συχνά υστερούν σε κοινωνικές δεξιότητες, έχουν

μειωμένη αυτοπεποίθηση και χαμηλή αυτοεικόνα. Σχετικά με την εκφοβιστική συμπεριφορά που βιώνουν εναντίον τους, τα θύματα σπάνια υπερασπίζονται τον εαυτό τους ή αντεπιτίθενται. Παρόλο που αναστατώνονται, εκδηλώνουν την ψυχική τους αυτή αναστάτωση με απόσυρση, κλ

ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΘΥΤΗ-ΘΥΜΑΤΟΣ

ΘΥΤΕΣ

Ο μαθητής που ο ίδιος εκφοβίζει άλλους διαπιστώνεται πως έχει υψηλή αυτοπεποίθηση, απειθαρχία, έντονη διάθεση επιβολής καθώς και θετική εικόνα για την εξωτερική του εμφάνιση. Συχνά είναι πολύ δημοφιλής μεταξύ των συνομηλίκων του. Είναι πιθανόν να υφίσταται κακομεταχείριση από μέλη της οικογένειάς του και να έχει υπάρξει παρών σε περιστατικά ενδοοικογενειακής βίας. Ο μαθητής- θύτης είναι πιθανόν να εμφανίσει χαμηλή σχολική επίδοση και συμπτώματα κατάθλιψης. Ο μαθητής-θύτης αναφέρει σε υψηλότερο ποσοστό ότι

έχει αυστηρούς/αυταρχικούς γονείς. Μπορεί, βέβαια, οι γονείς του να είναι είτε αδιάφοροι είτε υπερπροστατευτικοί. Γενικά το ρόλο του θύτη διαδραματίζουν αγόρια είτε μεμονωμένα είτε σε ομάδες («κλίκες»), μικτές ομάδες μαθητών και μαθητριών ή λιγότερο συχνά κορίτσια, κατά κανόνα σε ομάδες. Συνηθέστερα η εκφοβιστική συμπεριφορά λαμβάνει χώρα μεταξύ μαθητών ή/και μαθητριών του ίδιου τμήματος ή έστω της ίδιας τάξης και επομένως μεταξύ συνομηλίκων· στις περιπτώσεις όμως που υπάρχει διαφορά ηλικίας μεγαλύτερος είναι κατά κανόνα ο θύτης. Μάλιστα σε κάθε σχολικό ίδρυμα ο εκφοβισμός «ανθεί» ιδιαίτερα σε συγκεκριμένα σχολικά τμήματα. Οι δράστες είναι διασπαστικά άτομα, που αρέσκονται να αρχίζουν καυγάδες και διακρίνονται από επιθετικότητα. Το κυριότερο χαρακτηριστικό των θυτών είναι η επιθετικότητα τόσο προς τους συνομηλίκους τους όσο και προς τους ενήλικες, γονείς και δασκάλους. Γενικά η στάση τους απέναντι στη βία και τη χρήση βίαιων μέσων είναι πιο θετική από του μέσου μαθητή. Επιπλέον διακρίνονται από παρορμητικότητα και χαμηλή ενσυναίσθηση, . Ως προς τη σωματική διάπλαση, κατά κανόνα υπερέχουν από το μέσο συμμαθητή τους και πολύ περισσότερο από τους συγκεκριμένους συμμαθητές τους που επιλέγουν για στόχους της επιθετικής τους συμπεριφοράς.

ΘΥΜΑΤΑ

Ο μαθητής που εκφοβίζεται είναι συχνά ντροπαλός, έχει μικρότερη σωματική διάπλαση, δύναμη ή ηλικία . Μπορεί να προέρχεται από οικογένεια με χαμηλό οικονομικό επίπεδο. Έχει χαμηλή αυτοεκτίμηση και αυτοπεποίθηση και μπορεί να παρουσιάσει συμπτώματα κατάθλιψης και άγχους . Επιπλέον, πολλές έρευνες έχουν συνδέσει τον εκφοβισμό με την εκδήλωση ψυχολογικών και σωματικών συμπτωμάτων από την πλευρά των θυμάτων, όπως πονοκέφαλο, πόνο στο στομάχι και διαταραχές του ύπνου. Μπορεί να έχει κακή υγεία και να είναι δυσαρεστημένος από την εξωτερική του εμφάνιση. Ένας μαθητής-θύμα εκφοβισμού αναφέρει ότι έχει δύσκολη επικοινωνία με τους γονείς του. Οι γονείς του είναι συνήθως υπερπροστατευτικοί. Υπάρχουν, όμως, και περιπτώσεις στις οποίες οι γονείς είναι

Είτε αδιάφοροι είτε αυταρχικοί.

Τα θύματα είναι συνήθως άτομα ντροπαλά και συνεσταλμένα, επιφυλακτικά, ευαίσθητα, ήσυχα, με περισσότερες αγωνίες και ανασφάλειες από το μέσο μαθητή. Έχουν χαμηλή αυτοεκτίμηση , που τα ωθεί στο σημείο να θεωρούν τους εαυτούς τους «αποτυχημένους». Η χαμηλή αυτοεκτίμηση μάλιστα χαρακτηρίζει τα θύματα του σχολικού εκφοβισμού και στην ενήλικη ζωή. Έχει υποστηριχθεί ότι τα τυπικά θύματα υπολείπονται ως προς τις κοινωνικές τους δεξιότητες. Διακατέχονται από χαμηλό πνεύμα συνεργασίας. Έχουν λίγους φίλους στο σχολείο και ακόμη λιγότερους έως κανέναν στενό φίλο, με αποτέλεσμα να περνούν συχνά το διάλειμμα μόνα και να κατακλύζονται από ένα γενικότερο αίσθημα μοναξιάς έως εγκατάλειψης στο σχολείο. Ως εκ τούτου τόσο οι μαθητές όσο και οι μαθήτριες που γίνονται θύματα εκφοβισμού, σε όλη τη σχολική τους πορεία απολαμβάνουν λιγότερο το σχολείο από ό,τι οι θύτες και οι παρευρισκόμενοι.

ΘΥΜΑΤΑ-ΘΥΤΕΣ-ΟΙΚΟΓΕΝΙΑ

Καθώς τα παιδιά μεγαλώνουν, αγόρια και κορίτσια, αναπτύσσουν και βίαιες συμπεριφορές, οι οποίες εκδηλώνονται κυρίως προς τους

συνομηλίκους τους.

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΕΤΟΙΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ ΕΙΝΑΙ :

- 1) Μείωση της αυτό εκτίμησης
- 2) Ψυχολογική Καταπίεση
- 3) Ψυχοσωματικά συμπτώματα
- 4) Μειωμένη διάθεση
- 5) Κοινωνική απομόνωση από φίλους
- 6) Μειωμένη σχολική επίδοση
- 7) Μειωμένη όρεξη για φαγητό
- 8) Απώλεια χρημάτων και προσωπικών αντικειμένων π.χ. κινητού τηλεφώνου
- 9) Διαταραγμένος ύπνος
- 10) Επιθετική συμπεριφορά στο σπίτι και εκνευρισμός

ΟΙ ΘΥΤΕΣ

Ο εκφοβισμός ασκείται συνήθως από μια ομάδα «ισχυρών» παιδιών προς ένα πιο αδύναμο παιδί. Οι λόγοι για τους οποίους ένα παιδί γίνεται θύτης ποικίλουν

Καθώς τα παιδιά μεγαλώνουν, αγόρια και κορίτσια, αναπτύσσουν και βίαιες συμπεριφορές, οι οποίες εκδηλώνονται κυρίως προς τους συνομηλίκους τους. Οι επιπτώσεις είναι μεγάλες τόσο για τα παιδιά-θύτες όσο και για τα παιδιά-θύματα. Ποιες είναι όμως οι αιτίες γι' αυτό και τι πρέπει να ξέρουν οι γονείς;

Πρέπει να ξεκαθαρίσουμε, κατ' αρχάς, ότι οι μικροί «νταήδες» δεν είναι μόνο αγόρια, αλλά και κορίτσια. Ο μικρός εκφοβιστής μπορεί να ξεκινήσει αυτήν τη συμπεριφορά από την προσχολική ηλικία, τα μεγαλύτερα ποσοστά όμως τα συναντάμε στη μέση σχολική και στην εφηβική ηλικία. Τέτοιου είδους παθολογικές συμπεριφορές, τόσο για τους θύτες όσο και για τα θύματα, είναι συχνότατες. Το παιδί-θύμα χρειάζεται ψυχολογική βοήθεια ώστε να επουλώσει το τραύμα από τη βίαιη παρενόχληση, να επαναπροσδιορίσει την ταυτότητά του στο σχολικό περιβάλλον, να επανακτήσει την αυτοπεποίθησή του.

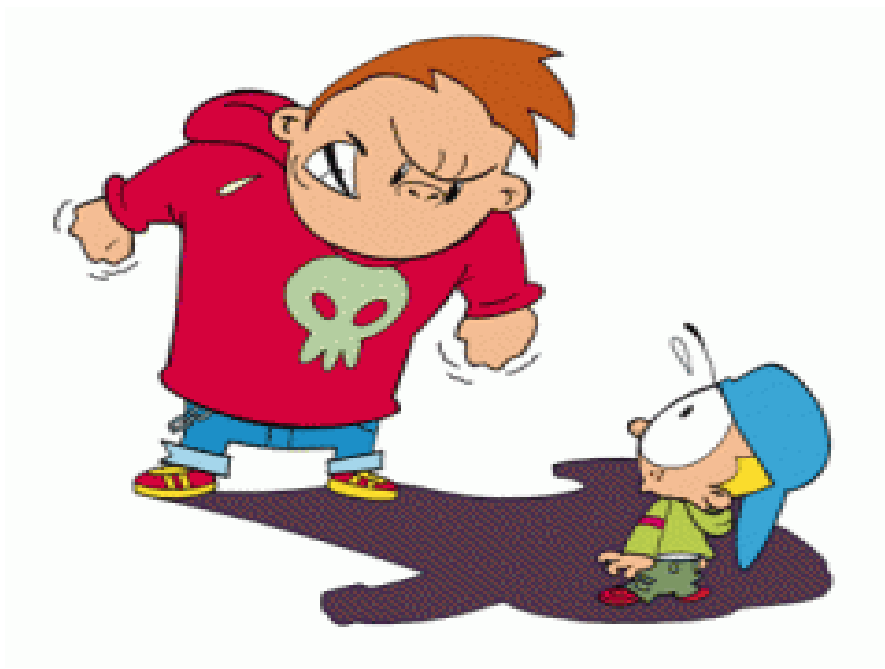
Αν το παιδί σας έχει γίνει μελαγχολικό, καταθλιπτικό, έχουν μειωθεί οι σχολικές του επιδόσεις, είναι εκνευρισμένο και σκεπτικό, θα πρέπει να

του ζητήσετε να σας εμπιστευθεί, να του μιλήσετε και να του εξηγήσετε τι ακριβώς συμβαίνει. Ο

γονιός χρειάζεται να απενοχοποιήσει το παιδί και να του διευκρινίσει ότι δεν ευθύνεται το ίδιο για τη συγκεκριμένη συμπεριφορά. Να του πει ότι πολύ αξιόλογοι και πετυχημένοι άνθρωποι είχαν πέσει θύματα σχολικού εκφοβισμού και υπάρχει λύση. Θα πρέπει να του εξηγήσει ότι χρειάζεται να αναφερθεί στο διευθυντή του σχολείου και στους καθηγητές, από τους οποίους θα ζητήσει βοήθεια την επόμενη φορά όπου θα βρεθεί σε δύσκολη θέση.

Μην υποτιμάτε τις συνέπειες του εκφοβισμού στη διαμόρφωση της προσωπικότητας του παιδιού σας. Η συμβουλευτική με ψυχολόγο σε αυτές τις περιπτώσεις είναι αναγκαία τόσο για το παιδί όσο και για τους γονείς.

- Μην το ενθαρρύνετε να ανταποδώσει τον εκφοβισμό, γιατί δε γνωρίζουμε τα όρια του εκφοβιστή, με κίνδυνο για τη σωματική του ακεραιότητα.
- Αν πρόκειται για ομάδα εκφοβιστών, παροτρύνετέ το να μιλήσει με το πιο αδύναμο μέλος και να του εξηγήσει ότι αυτό δεν είναι σωστό.
- Ενθαρρύνετέ το να συνοδεύεται από φίλους, συμμαθητές, συνομηλίκους στη διαδρομή προς και από το σχολείο, στη διασκέδαση, όπου βρίσκεται, διότι η συμμορία ή ο εκφοβιστής επιτίθενται σπάνια σε ένα παιδί που βρίσκεται σε ομάδα.
- Απαιτήστε από το σχολείο να ενημερώσει τους γονείς του παιδιού-εκφοβιστή.

Τα παιδιά-τρομοκράτες

Σε όσους αναρωτιούνται αν και το δικό τους παιδί μπορεί να γίνει εκφοβιστής, ή είναι ήδη τρομοκράτης στο σχολείο, αξίζει να αναφέρουμε ότι είναι σύνηθες τα παιδιά να εκφράζουν επιθετικότητα καθώς μεγαλώνουν. Το μεγαλύτερο ποσοστό από αυτά, με τη σωστή αντιμετώπιση, εγκαταλείπει αυτόν τον τρόπο έκφρασης. Κάποια άλλα, όμως, ενθαρρύνονται από την αμέλεια ή και την αδιαφορία των γονιών τους. Με άλλα λόγια, ένα παιδί δε γεννιέται «νταής», αλλά γίνεται. Πρώιμα ση-μάδια προβληματικής συμπεριφοράς θα πρέπει να γίνονται αντιληπτά από τους γονείς και να αντιμετωπίζονται χωρίς καθυστέρηση με τη βοήθεια ειδικού. Τα παιδιά που μπορούν να εξελιχθούν σε «νταήδες» είναι μελαγχολικά, αγχώδη, ε-σωτερικεύουν ό,τι τα απασχολεί και τα στενοχωρεί. Ο πυρήνας της επιθετικής συμπεριφοράς έγκειται στη μη συμμόρφωση στα όρια των γονέων αρχικά, του σχολικού πε-ριβάλλοντος έπειτα. Για παράδειγμα, η μητέρα ζητά από το παιδί να κλείσει την τηλεόραση, «σε παρακαλώ κλείσε την τηλεόραση», το παιδί δεν υπακούει, 5 λεπτά αργότερα η μητέρα το ξαναζητά και το παιδί συνεχίζει να την αγνοεί. Το παιδί νιώθει ότι ελέγχει τη μητέρα μέσα από τη μη συμμόρφωσή του, η οποία

γίνεται ανεκτή. Έπειτα από ώρα η μητέρα αγανακτισμένη σηκώνεται και χτυπά το παιδί. Το παιδί παίρνει το μήνυμα ότι η επιθετικότητα σημαίνει δύναμη. Έτσι, με τον επιθετικό τρόπο νιώθει ότι μπορεί να ελέγχει το συμμαθητή ή τους συμμαθητές του. Στο μυαλό των μικρών εκφοβιστών υπάρχει γνωστική σύγχυση μεταξύ επιθετικότητας, βίαιης συμπεριφοράς και δύναμης και απλών κοινωνικών εννοιών. Γνωρίζουμε ότι ένας άνθρωπος μπορεί να επιβάλλεται και να χαίρει εκτίμησης χρησιμοποιώντας το μυαλό του και αυτό χρειάζεται να μάθουν οι γονείς στα παιδιά τους. Με την ίδια «λογική», ένα παιδί παραμελημένο από τους γονείς θα προσπαθήσει να αντλήσει τη σημαντικότητά του μέσω του παράδοξου της βίας. Δυστυχώς, όσο τα παιδιά αυτά μεγαλώνουν δύσκολα ξεφεύγουν από αυτόν το ρόλο. Φυσικά, η έκθεση σε ενδοοικογενειακή βία (λεκτική ή/και σωματική) ή και σε κακοποίηση είναι ορισμένοι κοινωνικοί - περιβαλλοντικοί παράγοντες που σχετίζονται με το παιδί εκφοβιστή .

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΘΕΑΤΩΝ ΣΕ ΠΑΡΟΜΙΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

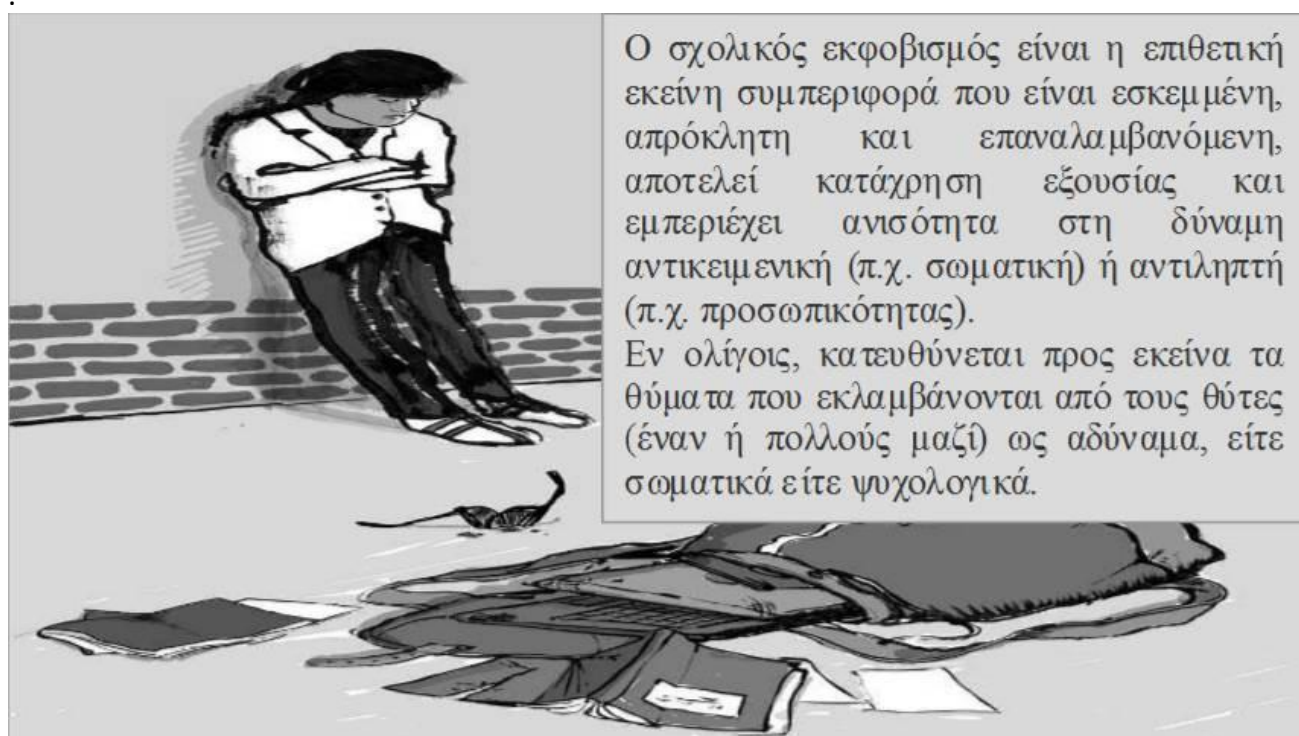
Οι αναμενόμενες αντιδράσεις των υπόλοιπων παιδιών είναι:

- Να γελάσουν
- Να χαμογελάσουν
- Να αδιαφορήσουν
- Να μιλήσουν στο διπλανό τους και να σχολιάσουν αυτό που γίνεται είτε θετικά είτε αρνητικά
- Να κοιτούν και να μην κάνουν απολύτως τίποτε

Οι συγκεκριμένες αντιδράσεις ενισχύουν την συμπεριφορά του παιδιού που ασκεί βία καθώς με το να γελάσουν οι υπόλοιποι ή να σχολιάσουν το γεγονός έχει επιτύχει να κερδίσει την προσοχή τους.

Στις υπόλοιπες αντιδράσεις αδιαφορία / απραξία είτε δεν δίνει σημασία είτε εντείνει την επιθετική συμπεριφορά προς το παιδί προκειμένου να «κερδίσει» και αυτούς.

Από την άλλη πλευρά οι συγκεκριμένες αντιδράσεις επηρεάζουν σημαντικά το παιδί που δέχεται εκφοβισμό. Το γέλιο, το χαμόγελο, η αδιαφορία και η απραξία ενισχύουν τη μοναξιά του παιδιού και σε ένα δεύτερο επίπεδο την επιβεβαίωση της πράξης του παιδιού που εκφοβίζει και άρα ενισχύει την ενοχή του παιδιού.

Όταν τα εμπλεκόμενα μέρη είναι ίσης δύναμης και όχι άνισης, λόγω αριθμού, σωματικής διάπλασης, κοινωνικής θέσης, κουλτούρας, τότε πρόκειται για σύγκρουση, βίαιη ίσως, αλλά όχι εκφοβιστική συμπεριφορά (μεσαία φωτογραφία).

Εκτός από την ισότητα στη δύναμη, παρατηρείται επίσης όμοια συναισθηματική αντίδραση, που σημαίνει ότι και οι δύο μαθητές είναι θυμωμένοι (μεσαία φωτογραφία) και όχι όπως στον εκφοβισμό όπου ο μαθητής – στόχος φοβάται και αδυνατεί να υπερασπιστεί τον εαυτό του (πάνω φωτογραφία).

Υπάρχει επίσης η περίπτωση (κάτω φωτογραφία) του πειράγματος, όπου οι μαθητές κάνουν αστεία μεταξύ τους διασκεδάζοντας και οι δύο αληθινά.

Αμεση / Σωματική:

Χτυπάω, κλωτσάω,
σπρώχνω, φτύνω, βάζω
τρικλοποδιά, κλέβω, κρύβω,
καταστρέφω τα πράγματα

Αμεση / Λεκτική:

Κοροϊδεύω, προσβάλλω,
βρίζω, κάνω σεξουαλικά
υπονοούμενα ή και
χαρονομίες

Εμμεση / Κοινωνική:

Εκβιάζω, απειλώ με
σωματική βία και απαιτώ
χρήματα ή πράγματα,
διαδίδω φήμες,
απομονώνω κανονικά,
προδίδω τα μυστικά,
προσβλητικά γκράφιτι

Ηλεκτρονική: μέσω
κινήτου τηλεφώνου ή
διαδικτύου, απειλές,
προσβολές, δυσφήμιση,
κοινωνική απομόνωση,
δημοσιοποίηση
πληροφοριών και εικόνων
χωρίς άδεια, ψεύτικη
ταυτότητα για εκμείευση
πληροφοριών και
νεύσιοποίηση

Συνέπειες (σωματικές) εκφοβισμού: θύματα

- Γρατζουνιές, μώλωπες, στραμπουλήγματα, διαστρέμματα, διάσειση
- Πονοκέφαλοι, πόνοι πλάτης, στομαχόπονοι
- Αϋπνία, εφιάλτες
- Απώλεια όρεξης ή βουλιμία
- Αύξηση ορμονών στρες, άγχος
- Αδύναμο ανοσοποιητικό, μεγαλύτερη πιθανότητα τραυματισμού στα πρώτα 15' μετά το περιστατικό
- Εύκολη απώλεια ισορροπίας, παραπατήματα
- Κακός έλεγχος κυκλοφορίας αυτοκινήτων

Συνέπειες (πνευματικές) εκφοβισμού: θύματα

- Μειωμένη ικανότητα συγκέντρωσης, δυσκολίες στη μνήμη και στη μάθηση
- Έλλειψη κινήτρων για μάθηση
- Χαμηλό προφίλ στην επικοινωνία, δε λένε τις σκέψεις τους από φόβο χλευασμού
- Αποφεύγουν να τραβούν την προσοχή με τη συμμετοχή τους στη μαθησιακή διαδικασία ακόμα και με ερωτήσεις
- Σχολική άρνηση, συχνές απουσίες
- Μειωμένη σχολική επίδοση

Συνέπειες (κοινωνικές) εκφοβισμού: θύματα

- Ακολουθούν ομάδα δημοφιλών-νταήδων και υπομένουν την κοροϊδία από φόβο χειρότερης μορφής βίας
- Προσκόλληση σε ένα φίλο, υποτακτικά, από φόβο μην τον χάσουν και μένουν μόνα
- Συνδέονται με παιδιά με επίσης έλλειμμα στις κοινωνικές δεξιότητες όπως τα ίδια που δεν μπορούν να τα προστατέψουν από τη βία
- Δυσκολία να δημιουργήσουν αληθινούς φίλους ακόμα και όταν η βία σταματήσει

Συνέπειες (ψυχολογικές) εκφοβισμού: θύματα

- Βρίσκεται σε διαρκή ετοιμότητα και κατάσταση άμυνας
- Φόβος, αγωνία, νευρικότητα, ευερεθιστότητα
- Δε μπορεί να χαλαρώσει, ούτε στις κοινωνικές του επαφές
- Γίνεται επιθετικό, ως αντίδραση στη βία
- Εκτονώνει την ένταση στο σπίτι, γίνεται εχθρικό και αγενές
- Μιλάει χαμηλόφωνα ή γρήγορα και χάνει, «μασάει» τις λέξεις
- Εμφανίζει μελαγχολία, κατάθλιψη
- Σε ακραίες περιπτώσεις εμφανίζει τάσεις αυτοκτονίας

Σχολικός εκφοβισμός:

Ο σχολικός εκφοβισμός (αγγλ. bullying) είναι ένα φαινόμενο νεανικής παραβατικότητας, που εμφανίζεται σε πολλές χώρες του κόσμου. Ο σχολικός εκφοβισμός αναφέρεται στη χρήση βίας μεταξύ μαθητών ή συνομηλίκων παιδιών με στόχο να προκληθεί πόνος ή αναστάτωση.

3

ΑΙΤΙΑ ΣΧΟΛΙΟΥ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ

Αίτια εμφάνισης φαινομένου

Υπάρχουν πολλοί λόγοι που μπορεί να συμβάλλουν ώστε ένα παιδί να εκδηλώνει επιθετικές και βίαιες συμπεριφορές. Η εκδήλωση εκφοβιστικών συμπεριφορών είναι σε μεγάλο βαθμό το αποτέλεσμα πολυποίκιλων εμπειριών και ερεθισμάτων στα οποία έχει εκτεθεί το παιδί που εκφοβίζει κατά τη διάρκεια της αναπτυξιακής του πορείας. Τα παιδιά που εκφοβίζουν μπορεί σε άλλο χώρο ή χρόνο να ήταν ή και να είναι ακόμα και τώρα αποδέκτες εκφοβιστικών και βίαιων συμπεριφορών.

Για ποιους λόγους ένας μαθητής αναπτύσσει εκφοβιστικές και βίαιες συμπεριφορές;

Οι μαθητές συχνά εκφοβίζουν για να νιώσουν ανώτεροι από τους άλλους καθώς αντλούν ισχύ και δύναμη από τη συγκεκριμένη μορφή

συμπεριφοράς. Επίσης, μέσα από την εκδήλωση εκφοβιστικών συμπεριφορών μπορεί να στοχεύουν στο να τραβήξουν την προσοχή, να τύχουν αποδοχής και να γίνουν περισσότερο δημοφιλείς από ότι ήταν στο παρελθόν. Στην πραγματικότητα, όμως, δεν γίνονται περισσότερο δημοφιλείς, αλλά αντίθετα η πλειοψηφία της μαθητικής κοινότητας τους φοβάται και προσπαθεί να τους αποφύγει. Ακόμα, οι μαθητές που εκφοβίζουν σε αρκετές περιπτώσεις είναι δυστυχημένοι και προσπαθούν να μεταφέρουν το έλλειμμα χαράς που νιώθουν στους άλλους. Ένα άλλο στοιχείο που συνδέεται με την εκδήλωση εκφοβιστικών συμπεριφορών είναι και τα συναισθήματα ζήλιας που μπορεί να νιώθει το παιδί που εκφοβίζει για τον αποδέκτη της εκφοβιστικής συμπεριφοράς. Οι μαθητές που εκφοβίζουν στοχεύουν στη "διαφορετικότητα" του άλλου για να τον κάνουν να νιώσει άσχημα για τον εαυτό του και να τον απαξιώσουν.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΣΕ ΓΟΝΕΙΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΑΠΟ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ-ΓΟΝΕΙΣ:

Τα παιδιά συνήθως δεν αναφέρουν στους γονείς ή δασκάλους ότι κακοποιούνται από συνομήλικους. Οι λόγοι είναι πολλοί. Μπορεί να ντρέπονται, να μην θέλουν να στεναχωρήσουν τους γονείς τους, ή να φοβούνται μήπως χαρακτηριστούν ως «καρφιά» και υποστούν ακόμα χειρότερα λόγω αδιάκριτων παρεμβάσεων ενηλίκων.

Συμβουλές σε γονείς παιδιού που εκφοβίζεται :

- **Συνεργαστείτε στενά με το σχολείο για να πληροφορηθείτε για την έκταση και τη σοβαρότητα του περιστατικού καθώς και για τους τρόπους αντιμετώπισής του.**
- **Παρέχετε στο παιδί σας υποστήριξη και ασφάλεια, χωρίς να το κατακρίνετε.**
- **Ακούστε προσεκτικά τι έχει να σας πει το παιδί σας για τα συναισθήματά του και για τις ανάγκες του.**
- **Παρακολουθείτε την εξέλιξη της κατάστασης αλλά και την υγεία του παιδιού σας.**
- **Αν το παιδί σας παραπονιέται για μεγάλο χρονικό διάστημα ότι έχει σωματικούς πόνους, αν παρατηρείτε ότι έχει δυσκολίες στον ύπνο ή αν αρνείται επίμονα να πάει στο σχολείο, επισκεφτείτε έναν ειδικό ψυχικής υγείας για παιδιά.**

Συμβουλές σε εκπαιδευτικούς :

- **Μιλήστε στο παιδί που εκφοβίζεται και ακούστε με προσοχή και σοβαρότητα αυτά που έχει να σας πει. Διαβεβαιώστε το ότι θα ανταποκριθείτε άμεσα για να το προστατεύσετε και ότι είστε διαθέσιμος να παράσχετε κάθε δυνατή βοήθεια. Πείτε στο παιδί, να σας κρατά ενήμερο σχετικά με οποιαδήποτε εξέλιξη.**
- **Συζητήστε με τους γονείς του παιδιού, εκφράστε τις ανησυχίες σας και δείξτε ότι είστε αποφασισμένος να αναλάβετε δράση.**
- **Εξακριβώστε ποιο παιδί είναι αυτό που εκφοβίζεται ή αυτό που εκφοβίζει.**
- **Εξακριβώστε αν υπάρχει ομάδα παιδιών η οποία ενθαρρύνει ή/και υποστηρίζει το παιδί που εκφοβίζει.**
- **Οδηγήστε το παιδί που εκφοβίζει στο γραφείο του Διευθυντή και συζητήστε σοβαρά μαζί του για το περιστατικό.**
- **Υποστηρίξτε το παιδί που εκφοβίζεται σε συνεργασία με τον Διευθυντή.**

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ

Κάθε μέλος της σχολικής κοινότητας έχει ρόλο και ευθύνη για την αντιμετώπιση του σχολικού εκφοβισμού. Ο βαθμός εμπλοκής κάθε μέλους, σχετίζεται τόσο με την ιδιότητά του, όσο και με τη σοβαρότητα, τη συχνότητα και την ένταση του περιστατικού εκφοβισμού. Άλλος είναι ο ρόλος και η ευθύνη του διευθυντή του σχολείου, άλλος του δασκάλου, άλλος των συμμαθητών, άλλος των γονιών. Ο στόχος αυτός δεν επιτυγχάνεται, γιατί απλούστατα δεν έχει τεθεί ποτέ. Το υπάρχον εκπαιδευτικό σύστημα αδυνατεί να κάνει την αυτοκριτική του και να εκσυγχρονιστεί απαντώντας στην ανάγκη δημιουργίας ενός ομαδο-συνεργατικού συστήματος εκπαίδευσης όπου ο ρόλος του μαθητή θα μεταβληθεί από μία παθητική στάση ατομικής αποδοχής γνώσεων σε μία ενεργητική αναζήτηση και επεξεργασία γνώσεων, έκφρασης ιδεών και συναισθημάτων σε ομαδική βάση.

Το σχολείο καλείται για την επίλυση του εκφοβισμού, να δημιουργήσει μία ολοκληρωμένη πολιτική, μέσα από μία ενεργητική και αναστοχαστική διαδικασία, που να περιλαμβάνει τα εξής

Ενημέρωση για το φαινόμενο μέσω σχετικής βιβλιογραφίας

Δέσμευση των παρακάτω παραγόντων στην αντιμετώπιση του εκφοβισμού:

Διευθυντής/ντρια

Σχολική επιτροπή

Σύλλογος διδασκόντων

Σύλλογος γονέων και κηδεμόνων

Μαθητικά συμβούλια

Συγκρότηση συντονιστικής επιτροπής

Σχεδιασμός ολοκληρωμένης πολιτικής,

με βάση την ανάλυση των αναγκών

του σχολείου, που θα περιλαμβάνει:

Συλλογή στοιχείων

Σχεδιασμός στόχων

Εντοπισμός φορέων για πληροφόρηση και τεχνογνωσία

Εντοπισμός πιθανών δυσκολιών και τρόπων αντιμετώπισης

Επιλογή και σχεδιασμός των παρεμβάσεων

Κάποιες αποτελεσματικές πρακτικές, σε επίπεδο σχολείου και τάξης, για εφαρμογή μιας στρατηγικής ενάντια στη βία, είναι:

- **σε επίπεδο σχολείου:**

σύνταξη Σχολικής Επιτροπής ενάντια στον εκφοβισμό & την ενδοσχολική βία

σύνταξη Διακήρυξης του σχολείου ενάντια στη βία: δικαιώματα-υποχρεώσεις-καθήκοντα για όλα τα μέλη της σχολικής κοινότητας

αύξηση της επίβλεψης του σχολικού χώρου

ευαισθητοποίηση και συνεργασία με τους γονείς, προκειμένου να σταματήσει ο κύκλος αναπαραγωγής και ενθάρρυνσης της ενδοσχολικής βίας

- **σε επίπεδο τάξης:**

συζήτηση στην τάξη για τον ορισμό & τις μορφές της ενδοσχολικής βίας και του εκφοβισμού

συζήτηση για τις επιπτώσεις του εκφοβισμού

ενημέρωση σχετικά με το γιατί η ενδοσχολική βία και ο εκφοβισμός δεν είναι αποδεκτά από το σχολείο

τρόποι & προτάσεις για πρόληψη και αντιμετώπιση από τους μαθητές: σύνταξη των κανόνων της τάξης ενάντια στη βία

παροχή βοήθειας από μαθητές σε άλλους, για την επίλυση των συγκρούσεων που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε εκφοβισμό

προαγωγή των συνεργατικών αλληλεπιδράσεων

παροχή ευκαιριών για θετική έκφραση της επιθετικότητας (π.χ. μέσω των αθλημάτων)

3. Τι να κάνει το παιδί-θύμα

- Δεν φταις εσύ! Μην πιστεύεις αυτά που λένε. Πολλά αξιόλογα παιδιά πέφτουν θύματα των συμμαθητών τους και όταν μεγαλώνουν

πετυχαίνουν στη ζωή τους. Κανένα από αυτά δεν έφταιγε.

- Η βία είναι ευθύνη του εκφοβιστή.

- Μην απαντάς στις κοροϊδίες, μη στεναχωριέσαι για αυτά που λένε, μη δίνεις καμιά σημασία.

- Μπορείς απλώς να πεις «πίστευε ότι θέλεις» ή «άποψή σου» και να αγνοήσεις οποιαδήποτε άλλη κουβέντα.

- Αν επιμένουν, κοίταξέ τους στα μάτια και πες τους καθαρά και σταθερά ΣΤΑΜΑΤΑ ή ΠΑΡΑΤΑ ΜΕ ΗΣΥΧΟ και φύγε.

- Αν σου πήραν κάτι, επέμενε να επαναλαμβάνεις αυτό που θες να πεις (όπως ένας δίσκος που έχει κολλήσει) ανεξάρτητα από τις αντιδράσεις του άλλου. π.χ. «Δώσε μου το μολύβι μου πίσω».

- Πες αυτό που συνέβη στο δάσκαλό σου, στην οικογένειά σου, σε κάποιον άλλον ενήλικα που θα σε βοηθήσει. Δεν είναι ντροπή να το πεις και δεν είναι «κάρφωμα». Αν δε μιλάς, εξυπηρετείς τον εκφοβιστή. Να αναφέρεις ξεκάθαρα τι ακριβώς συνέβη, πότε, πού και από ποιους, προσπάθησε να κρατάς αποδείξεις.

- Αν φοβάσαι μη σε χτυπήσουν, φρόντιζε να είσαι πάντα με κάποιο φίλο, είτε μέσα είτε έξω από το σχολείο.

- Αν σε εκφοβίζει ολόκληρη παρέα, πιάσε το πιο αδύναμο μέλος της και πες του ότι αυτό δεν είναι σωστό και αν θα του άρεσε να του φέρονταν εκείνου έτσι.

- Έχεις το δικαίωμα να λες όχι, χωρίς να απολογείσαι και χωρίς να χαμογελάς.

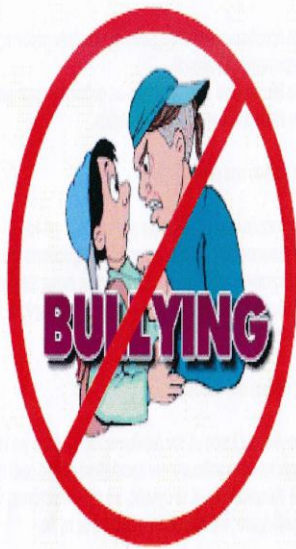
Έχεις το δικαίωμα να σου φέρονται με σεβασμό. Έχεις το δικαίωμα να κάνεις λάθη και να επανορθώνεις. Έχεις το δικαίωμα να αρνείσαι αυτό που σου ζητούν οι άλλοι, χωρίς να νιώθεις ένοχος ή εγωιστής. Έχεις το δικαίωμα να ζητάς αυτό που θες κι άλλος να σου αρνηθεί. Έχεις το δικαίωμα να λες «δεν ξέρω», να σε ακούν, να σε παίρνουν στα σοβαρά, να ρωτάς τις απορίες σου.

- Έχεις το δικαίωμα να αλλάξεις σχολείο-ζήτησε από τους γονείς σου να βρουν ένα σχολείο όπου νιώθεις ασφαλής.

ΜΟΡΦΕΣ ΣΧΟΛΙΟΥ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ

Μορφές εκφοβισμού

- Εμφανίζεται:
 - με τη μορφή του λεκτικού εκφοβισμού (κοροϊδία, διακρίσεις, σεξουαλικά σχόλια)
 - του κοινωνικού εκφοβισμού (διάδοση φημών, καταστροφή προσωπικών αντικειμένων, απομόνωση από την ομάδα) του σωματικού εκφοβισμού (χτυπήματα, σπρωξίματα, κλωτσιές)
 - του ηλεκτρονικού εκφοβισμού (εκβιασμός μέσω Διαδικτύου και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, μέσω μηνυμάτων στο κινητό τηλέφωνο).

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Ν. ΒΟΙΩΤΙΑΣ
 ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΝΕΩΝ
 ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 2261350381
 ΓΡΑΜΜΕΣ SOS / ΓΡΑΜΜΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΕΦΗΒΩΝ
 ΤΗΛΕΦΩΝΟ : 8018011177
 ΤΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ
 ΤΗΛΕΦΩΝΟ : 10-56
 ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΕΠΙΣΗΣ ΝΑ ΑΠΕΥΘΥΝΘΕΙΤΕ ΣΤΟ www.antibullying.gr
 ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΕΙΤΕ ΓΙΑ ΝΑ ΔΗΛΩΣΕΤΕ ΟΤΙΔΗΠΟΤΕ ΕΑΝ
 ΕΙΣΤΕ ΘΥΜΑ Η ΜΑΡΤΥΡΑΣ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ ΑΝΩΝΥΜΑ ΣΤΑ
 ΑΝΩΘΗ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

ΜΙΛΑ ΜΗΝ ΦΟΒΑΣΑΙ !!!

Α' ΛΥΚΕΙΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΣ

BEAT IT

Ως σχολικός εκφοβισμός νοείται η χρήση βίας μεταξύ μαθητών με σκοπό να προκαλέσει στους άλλους πόνο και αναστάτωση. Η σχολική βία είναι μια μορφή κοινωνικού ελλείμματος που αντανάκλα την κοινωνική ανισότητα, τον αποκλεισμό και τη ματαίωση των ατομικών προσδοκιών. Η βία ή παράγοντας που προάγει τη βία στο σχολείο είναι κάθε φράση ή ενέργεια που ταπεινώνει το παιδί. Η επιθετική συμπεριφορά και η βία, ιδιαίτερα στο σχολείο, εμφανίζονται με υψηλή συχνότητα στη διάρκεια της εφηβείας.

Γενικά το **Bullying** μπορεί να περιλαμβάνει :

- Άσκηση φυσικής βίας, χτυπήματα, τσιμπήματα, δαγκωνιές, σπρωξίματα.
- Σεξουαλική παρενόχληση.
- Χρησιμοποίηση υβριστικών ή περιπαικτικών εκφράσεων, πειράγματα, παρατσούκλια, κοροϊδία.
- Απειλές και εκβιασμό.
- Υβριστικές ή ρατσιστικές εκφράσεις για τη φυλή, την εθνικότητα, τη θρησκεία, την ταυτότητα αναπηρίας, τη σεξουαλική ταυτότητα του θύματος.
- Κλοπές ή και Ζημιές στα προσωπικά αντικείμενα του θύματος
- Ηλεκτρονικό bullying.

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ

• Εκπαιδευτικοί:

- Θα πρέπει να εξακριβώσουν ποιο παιδί είναι αυτό που εκφοβίζεται ή αυτό που εκφοβίζει.
- Θα πρέπει να υποστηρίξουν το παιδί που εκφοβίζεται σε συνεργασία με τον Διευθυντή.

• Συμμαθητές μέσα στην τάξη:

- Να προσδιοριστεί ποιοι συμμαθητές τους ήταν παρόντες στο περιστατικό εκφοβισμού.
- Να ξεκαθαριστεί αν συμμετείχαν ως ουδέτεροι παρατηρητές ή αν ενθάρρυναν το παιδί που εκφοβίζει.

• Γονείς παιδιού που εκφοβίζεται:

- Να υπάρξει στενή συνεργασία με το σχολείο για να πληροφορηθούν για την έκταση και τη σοβαρότητα του περιστατικού καθώς και για τους τρόπους αντιμετώπισής του.
- Να δωθεί στο παιδί υποστήριξη και ασφάλεια, χωρίς να το κατακρίνουν.

• Γονείς παιδιού που εκφοβίζει:

- Να γίνει συζήτηση με τον Διευθυντή του σχολείου για το περιστατικό εκφοβισμού που προκλήθηκε από το παιδί σας.
- Να συνεργαστούν με το σχολείο, για την αντιμετώπιση του προβλήματος του παιδιού τους σχετικά με τη βία.

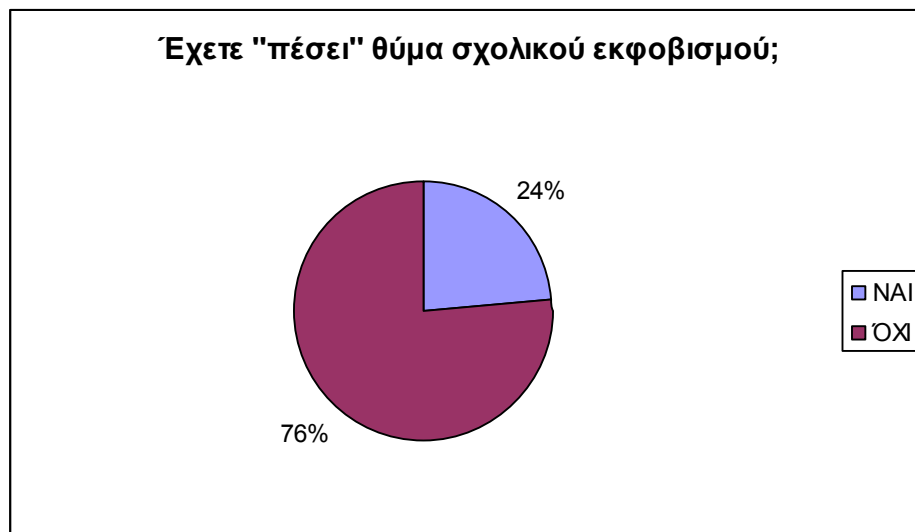
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Α ΛΥΚΕΙΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

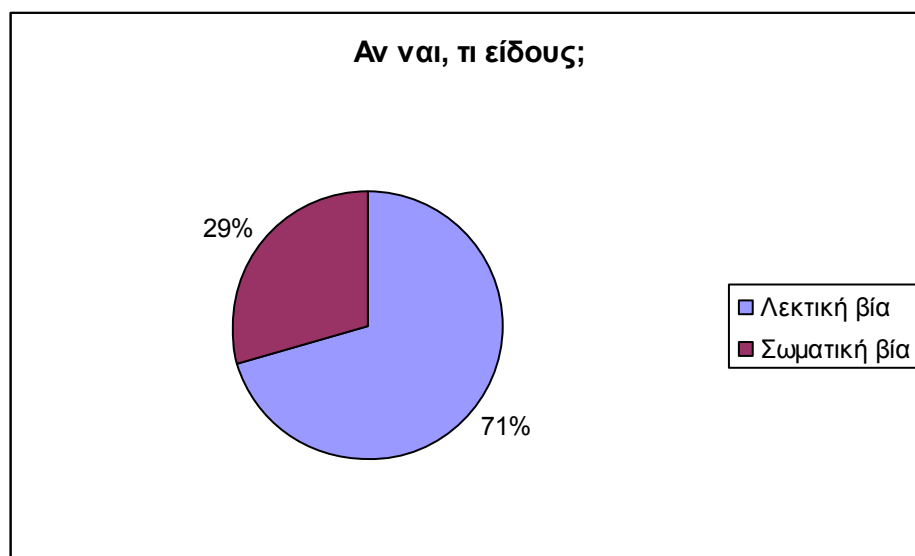
Ερωτηματολόγιο – Σχολικός Εκφοβισμός

1. Έχετε <<πέσει>> θύμα σχολικού εκφοβισμού; Ναι Όχι
2. Αν ναι, τι είδους; Λεκτική βία ή σωματική βία
3. Έχετε υπάρξει μάρτυρας σε περιστατικό ενδοσχολικής βίας; Ναι όχι
4. Τι κάνατε:
α) δεν μίλησα,
β) αντέδρασα αντίστοιχα,
γ) το μετέφερα σε κάποιον μεγαλύτερο ή αρμόδιο.
5. Έχεις αντιληφθεί αν κάποιος/α συμμαθητής/τρια έχει πέσει θύμα εκφοβισμού; Ναι όχι
6. Έχεις ασκήσει βία; Ναι όχι
7. Αν ναι, οι λόγοι ήταν:
α) Γιατί μου αρέσει να νιώθω δυνατός,
β) Γιατί θέλω οι συμμαθητές μου ν' απευθύνονται πάντα σε μένα όταν έχουν πρόβλημα με συμμαθητή τους,
γ) Γιατί επιθυμώ την αναγνώριση μου από τους συμμαθητές μου,
δ) Γιατί με παροτρύνουν οι συμμαθητές μου.
8. Σε ποιο φύλο παρατηρείται πιο έντονα η άσκηση ενδοσχολικής βίας;
Αγόρια ή Κορίτσια;
9. Σε ποιες ηλικίες παρατηρείται; α) 5-10, β) 10-15, γ) 15-18
10. Πιστεύεις ότι το σχολείο σου έχει κάνει κάτι σχετικά με το φαινόμενο;
Ναι όχι

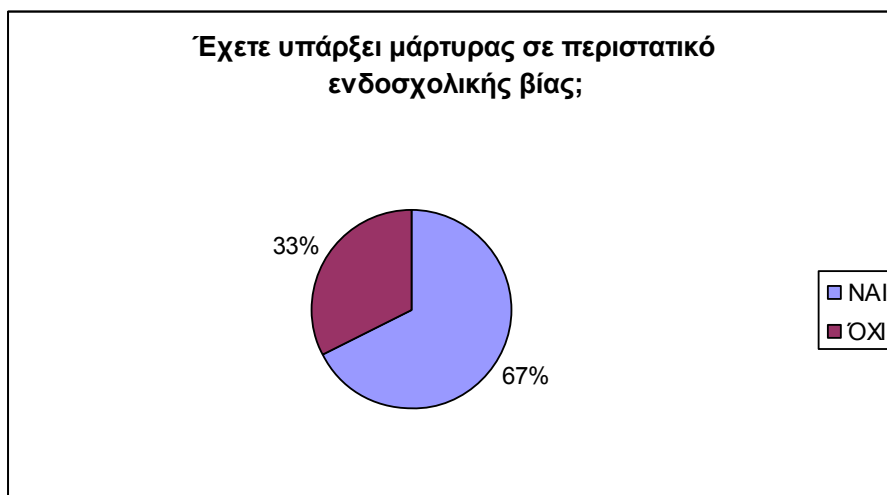
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

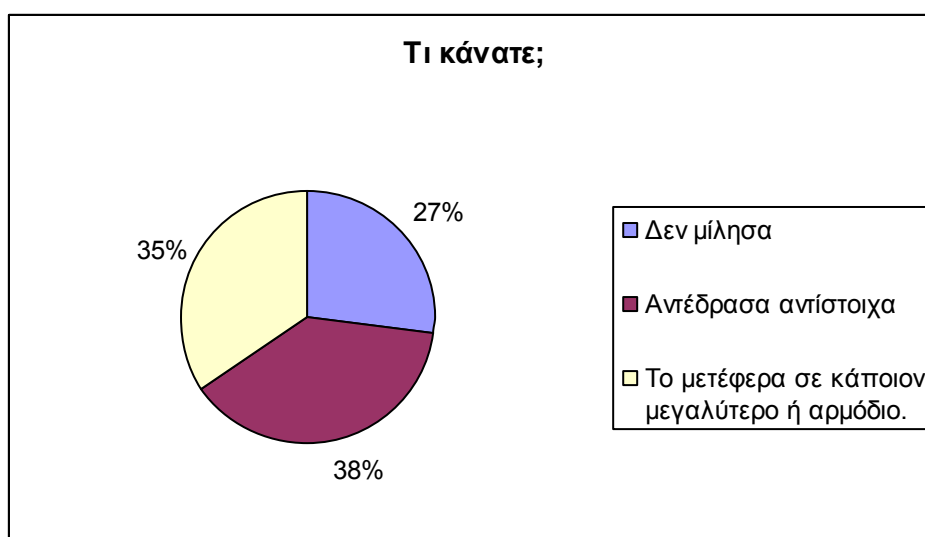
Ένα σημαντικό ποσοστό των ερωτηθέντων έχει πέσει θύμα σχολικού εκφοβισμού.

Τα περισσότερα θύματα σχολικού εκφοβισμού έχουν υποστεί λεκτική αντί για σωματική βία.

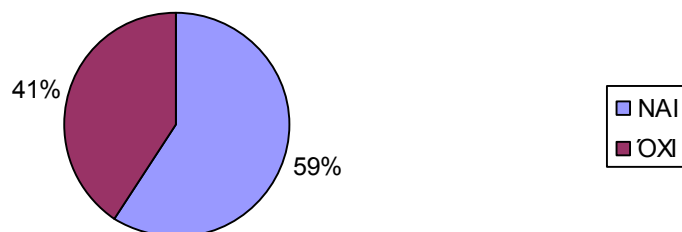

Περί τα δύο τρίτα των ερωτηθέντων έχει υπάρξει μάρτυρας ενδοσχολικής βίας.

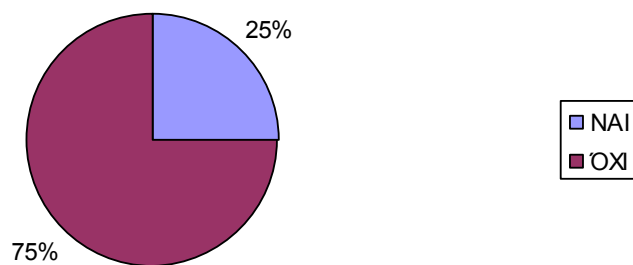
Το 38% όσων έχουν υπάρξει μάρτυρες ενδοσχολικής βίας αντέδρασε, το 35% το ανέφερε σε κάποιον μεγαλύτερο ή αρμόδιο ενώ το υπόλοιπο 27% δεν μίλησε.

**Έχεις ανπληφθεί αν κάποιος/α συμμαθητής/τρια
έχει πέσει θύμα εκφοβισμού;**

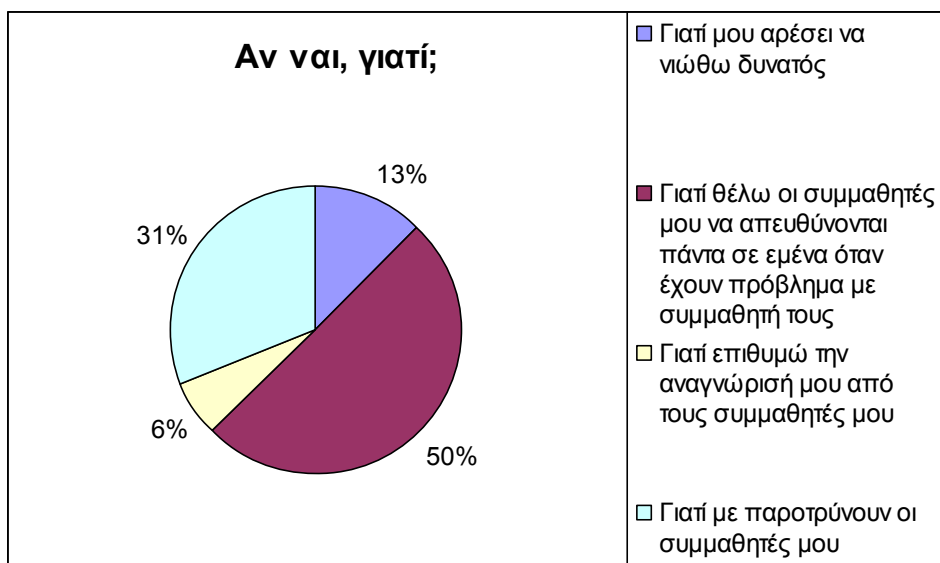

Περισσότεροι από τους μισούς μαθητές έχουν υποψιαστεί ότι κάποιος συμμαθητής/τρια έχει πέσει θύμα του φαινομένου.

Έχεις ασκήσει βία;

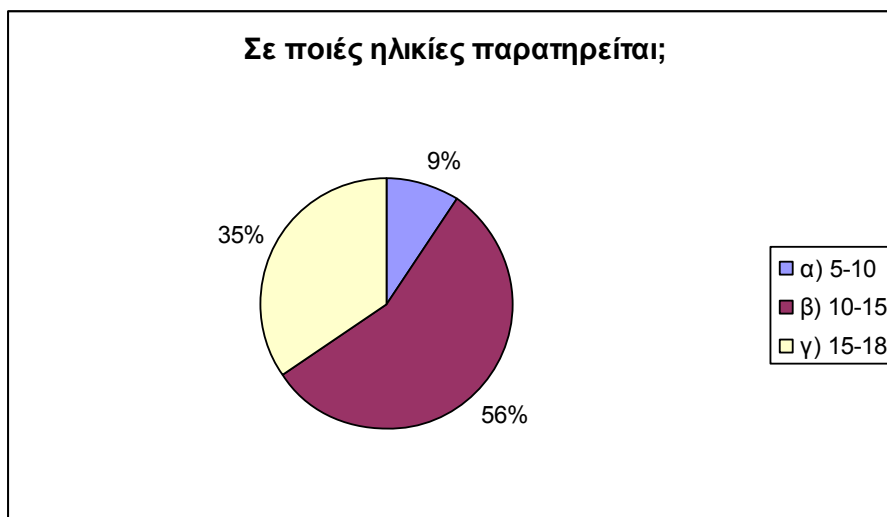
Είναι εκπληκτικό το ποσοστό εκείνων που έχουν ασκήσει βία.

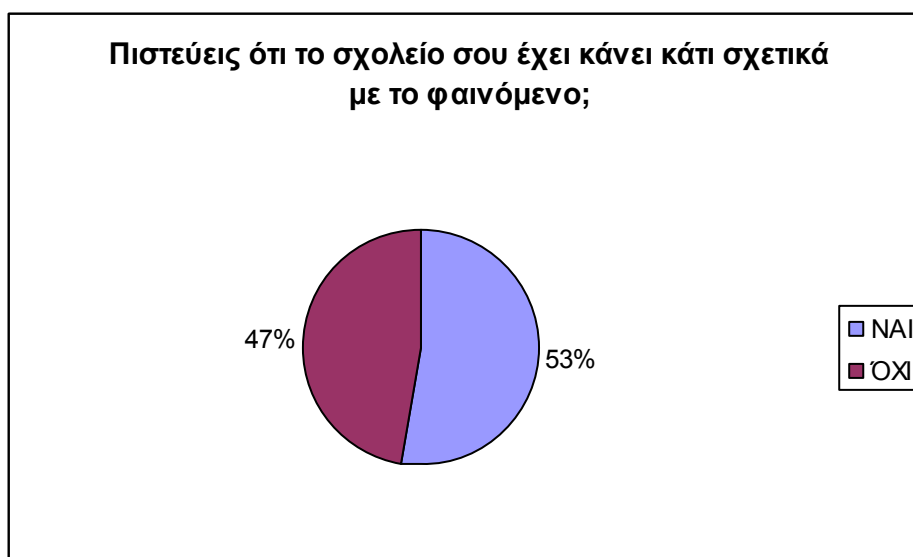
Οι μισοί θύτες άσκησαν βία γιατί ήθελαν οι συμμαθητές τους να απευθύνονται σε εκείνους όταν έχουν πρόβλημα.

Η άσκηση ενδοσχολικής βίας παρατηρείται σε 70% στα αγόρια έναντι 30% στα αγόρια.

Ενώ αντίστοιχα στις ηλικίες 10-15 και 15-18 χρονών.

Το σύνολο διχάζεται όσον αφορά την ενημέρωση σχετικά με το φαινόμενο στα σχολεία.

ΑΦΙΣΕΣ

Μη μείνεις αδιάφορος. Δεν υπάρχουν αθώοι παρατηρητές!

«Ο κόσμος είναι επικίνδυνος, όχι επειδή κάποιος κάνουν το κακό, αλλά επειδή κάποιος κοιτάζουν και δεν κάνουν τίποτα.» Ainstain

STOP!!!

ΚΑΙΡΟΣ ΝΑ ΔΡΑΣΕΙΣ...

ΚΑΝΕ ΚΑΤΙ!!!

Η ΒΙΑ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΠΑΙΧΝΙΔΙ

ΔΡΑΣΕ ΑΜΕΣΑ

ΜΗΝ

ΣΤΕΚΕΣΑΙ!!!!!!

<http://el.wikipedia.org/wiki/>

<http://www.e-abc.eu/gr/sholikos-ekfovismos/>

<http://www.vlioras.gr/Philologia/Composition/Bullying.htm>

<http://3dim-tripol.ark.sch.gr/Endosxolikh%20Via.htm>

<http://www.hfcbeatbullying.info/>

http://www.mikrosanagnostis.gr/thema_6.asp